

N:o 98.

Ank. till Riksd. Kansli d. 10 Maj 1867, kl. 3 e. m.

Memorial, angående den under innevarande riksdag verkställda statsreglering och de för bestridande af Riksgälds-kontorets utgifter erforderliga bevillningar.

(R. A.)

Sedan Riksdagen numera fastställt det belopp, hvartill Statsverkets extra ordinarie inkomster, eller tull- och postmedlen samt stämpelpappers-afgiften och brännvinsbränningsmedlen för år 1868 skola beräknas och i Riks-staten upptagas, får Stats-Utskottet, i enlighet med 39 § Riksdags-ordningen, härmed utreda Riksgälds-kontorets behof samt föreslå de åtgärder, som för dessa behofs fyllande blifva nödiga, äfvensom uppgifva huru mycket bör genom bevillningar utgöras.

Uti Memorialet N:o 60 har Utskottet redan framlagt förslagsberäkning öfver såväl den ordinarie som den extra statsregleringen för år 1868, äfvensom öfver Riksgälds-kontorets inkomster och utgifter till samma års slut, oberoende af nämnda statsreglering. De uti dessa beräkningar upptagna utgiftssummor hafva sedermera blifvit af Riksdagen bestämda, och Utskottet, till hvars ytterligare handläggning berörda Memorial blifvit från begge Kamrarne återmitteradt, anser sig alltså böra här framlägga en förnyad utredning af såväl Riksgälds-kontorets inkomster och utgifter under hvardera af åren 1867 och 1868, som ock af den numera afslutade statsregleringen för sistnämnda år.

Ordinarie statsregleringen.

I enlighet med Stats-Utskottets uti Utlåtandet N:o 20 framställda, af Riksdagen godkända förslag upptagas Stats-verkets *ordinarie inkomster* för år 1868 till R:mt 8,861,270: —

Transport 8,861,270: —

Bih. till Riksd. Prot. 1867. 4 Saml. 1 Afd. 49 Häft.

Transport 8,861,270: —

De *extra ordinarie* inkomsterna hafva af Riksdagen blifvit fastställda till följande belopp nemligen:

Tullmedel	14,000,000: —	
Postmedel	2,000,000: —	
Stämpelpappersmedel.	1,500,000: —	
Bränvins-tillverkningsafgift.	10,500,000: —	28,000,000: —

hvidan de till Statskontoret inflytande inkomster skola för år 1868 beräknas till R:mt 36,861,270: —

De å *ordinarie* stat vid innevarande riksdag uppförda utgifterna hafva deremot blifvit bestämde till följande belopp, nemligen:

Första Hufvudtiteln, eller Hof- och Slotts-staterna (Stats-Utskottets Utlåtande N:o 33) 1,417,000: —

Andra Hufvudtiteln, omfattande anslagen för Justitie-departementet (Stats-Utskottets Utlåtande N:o 34) 2,353,100: —

Tredje Hufvudtiteln, anslagen till Utrikes-departementet (Stats-Utskottets Utlåtande N:o 35) 479,200: —

Fjerde Hufvudtiteln, anslagen för Landt-försvars-departementet (Stats-Utskottets Utlåtande N:o 36 samt Memorial N:o 67) 9,498,000: —

Femte Hufvudtiteln, anslagen för Sjöförsvars-departementet (Stats-Utskottets Utlåtande N:o 37 och Memorial N:o 67) 3,952,900: —

Sjette Hufvudtiteln, anslagen till Civil-departementet (Stats-Utskottets Utlåtande N:o 38 och Memorial N:o 67) 3,926,900: —

Sjunde Hufvudtiteln, anslagen till Finans-departementet (Stats-Utskottets Utlåtanden N:ris 39 och 40 samt Memorial N:o 67) 5,998,100: —

Åttonde Hufvudtiteln, anslagen för Ecklesiastik-departementet (Stats-Utskottets Utlåtande N:o 40) 4,598,700: —

Nionde Hufvudtiteln, eller Pensions- och Allmänna Indragnings-staterna (Stats-Utskottets Utlåtande N:o 41 samt Memorial N:o 67) . . . 1,319,100: — 33,543,000: —

De till Statsverket ingående inkomsterna skulle sålunda komma att öfverstiga de på *ordinarie* stat uppförda utgifterna med R:mt 3,318,270: —

hvilket belopp alltså kan påräknas såsom bidrag till bestridande af de på Riksgälds-kontoret anvisade extra statsutgifter.

Uti den förslagsberäkning öfver Riksgälds-kontorets inkomster och utgifter, hvilken, under Bilagan Litt. C., åtföljer detta Memorial, äro Kontorets *utgifter* från den 1 sistlidne Mars till detta års slut, med inberäkning af den del af de vid innevarande riksdag på Riksgälds-kontoret anvisade extra statsutgifter, som skola utgå under år 1867, upptagna till R:mt 23,636,581: 93. hvaremot *inkomsterna*, då deri inräknas den utaf Riksdagen till Riksgälds-kontoret anslagna andelen af Bankens vinst för år 1865, R:mt 1,800,000 R:dr, upptagits till R:mt 16,987,558: 20. så att vid 1867 års slut en brist uppkommer af R:mt 6,649,023: 73.

Denna brist härleder sig derifrån, att Riksgälds-kontoret under innevarande år har att återbetala högst betydliga belopp af sin kapitalskuld. Enligt hvad förenämnda bilaga utvisar, skola nemligen intill detta års slut utgå, förutom åtskilliga smärre poster,

till ränta och amortissemang för de fonderade statslånen . .	R:mt 3,473,775: 70.
för slutbetalning af 1865 års temporära lån	” 5,643,000: —
för ränta och kapital-afbetalning å 1863 års tillfälliga lån	” 1,078,990: —
för ränta och kapital-afbetalning å skulden till Riksbanken	” 227,040: —
för liqviderande af två tillfälliga lån	” 1,291,750: —
för lyftade medel hos Nordtyska Banken	” 1,787,613: 69.
eller tillhoppa	R:mt 13,502,169: 39,

af hvilken summa mer än 8,000,000 R:dr utgöra kapitalbetalningar å Kontorets lån. Orsaken att en så betydlig kapitalbetalning skall ega rum under ett enda år, igenfinnes företrädesvis deri, att till jernvägsbyggnader anvisats betydligt större summor, än som genom de dertill upptagna amorteringslånen influtit.

Beträffande lämpligaste sättet att fylla bristen för år 1867, hvilken, på sätt ofvan är visadt, blifvit beräknad till 6,649,023 R:dr 73 öre, kunde visserligen den omständigheten, att Riksgälds-kontoret lemnat förskotter till jernvägsbyggnaderna, öfverstigande detta belopp, gifva skälig anledning att upptaga ett deremot svarande lån, men då bland Riksgälds-kontorets utgifter under innevarande år förekomma af denna Riksdag beslutade extra statsutgifter till ett belopp af 533,830 R:dr, för hvilka medel böra af Riksdagen anvisas, så har hos Utskottet kommit under öfvervägande, huruvida icke tillgång härtill borde beredas genom att redan under loppet af detta år tillämpa Riksdagens beslut om förhöjning af tullen på vissa importartiklar och af bränvinstillverkningsafgiften.

Det tillkommer väl icke Utskottet att undersöka, under hvilken form eller från hvilken tid en sådan tillämpning af Riksdagens beslut före nästa år borde ega rum, dock har det syntts Utskottet, som skulle en sådan framflyttning i

tillämpningen af beslutet om dessa förhöjningar medföra fördelen icke allenast att den inhemska upplåningen för fyllandet af Riksgälds-kontorets behof kunde minskas, utan ock, hvad som torde vara ännu viktigare, att en onaturligt stegrad import af de slags varor, som från och med nästa års början skola draga förhöjd tull, under innevarande år kunde undvikas, likasom att en allt för högt uppdrifven bränvinstillverkning under sednare delen af detta år derigenom äfven kunde förekommas. På grund häraf och under förutsättning att de medel, som genom förhöjning i tull- och bränvinsbränningsafgifterna under innevarande år komma att inflyta, ofördröjligen blifva från Statsverket till Riksgälds-kontoret öfverlemnade, har Utskottet ansett den under detta år till fyllande af Riksgälds-kontorets behof erforderliga upplåning mot detta verks obligationer kunna in-skränkas till högst Sex millioner R:dr.

Då Utskottet, hvad i öfrigt beträffar sättet och villkoren för en sådan upplåning, funnit sig böra, med stöd af de uti dess Memorial N:o 60, sidd. 6—8, anförda skäl och förhållanden, hufvudsakligen vidhålla det förslag, som i sådant hänseende der blifvit framställt, anser sig Utskottet, med stöd af hvad nu blifvit anfördt, böra hemställa det Riksdagen måtte besluta,

att åt Fullmäktige i Riksgälds-kontoret uppdraga att för nämnda Kontors räkning anskaffa ett belopp af Sex millioner R:dr genom upplåning mot obligationer i Svenskt mynt, ställda till innehafvaren, att återbetalas å bestämda förfallotider, hvilka uti obligationerna böra angifvas, och löpande med fem procent ränta samt försedda med halfårsräntekuponger;

att infriandet af dessa obligationer skall ske till hela beloppet under de tre åren 1870, 1871 och 1872, med ungefär lika andelar hvarterdera året; samt

att Fullmäktige må ega bestämma de valörer, som för obligationernas gångbarhet finnas mest lämpliga, dock icke under 100 R:dr, äfvensom bevilja den kapitalrabatt, som af omständigheterna påkallas.

Vidkommande derefter *Riksgälds-kontorets kassaställning för år 1868*, så upptagas *utgifterna* i enlighet med bilagan *Litt. C.* till . . R:mt 9,234,903: 59,

Inkomsterna för samma år äro deremot beräknade till „ 6,441,028: —

så att för sistnämnda år visar sig en brist af R:mt 2,793,875: 59.

Hvad särskildt angår *extra statsregleringen år 1868*, så anser Stats-Utskottet, att deruti icke bör upptagas det vid innevarande riksdag beviljade anslaget af 2,000,000 R:dr till fortsättning af arbetena å Nordvestra stambanan, för anskaffande af medel hvartill särskild åtgärd bör vidtagas. Med iakttagande häraf uppgå utgifterna i följd af den vid innevarande riksdag beslutade extra statsregleringen till följande belopp, nemligen:

a) Anslag:

under Första Hufvudtiteln . . . R:mt	11,500: —	
" Andra "	24,152: —	
" Fjerde " (deraf skall utgå under år 1867 500,000 R:dr)	2,442,185: 25.	
" Femte "	538,804: —	
" Sjette Hufvudtiteln (deraf skall utgå under år 1867 33,830 R:dr)	928,430: —	
" Sjunde Hufvudtiteln	337,035: 02.	
" Åttonde "	398,061: —	
" Nionde "	377,500: —	5,057,667: 27.

b) Lån:

under Sjette Hufvudtiteln . . . R:mt	155,000: —	
" Åttonde "	120,000: —	275,000: —
		Tillhopa 5,332,667: 27.

Då härifrån afdragas de tvänne anslag å Fjerde och Sjette Hufvudtitlarna, hvilka skola utgå under år 1867 och af sådan orsak blifvit intagna bland Riksgälds-kontorets utgifter för innevarande år, med

533,830: —

så återstå för år 1868 beviljade anslag och lån till sammanlagdt belopp af

4,798,837: 27.

hvertill kommer Riksgälds-kontorets behof för samma år af

2,793,875: 59.

Summa 7,592,712: 86.

Då härifrån afdrages det beräknade bidraget af Statsverkets inkomster för år 1868

3,318,270: —

återstår en brist af 4,274,442; 86.

Denna brist bör genom bevillningar fyllas; och då, till följd af det vid innevarande Riksdag beslutade anslag till anskaffande af tidsenliga gevär, särskild bevillning, som under benämning af vapenskatt blifvit af Kongl. Maj:t föreslagen, torde vara nödig, likasom ock tillgångar synas böra beredas derigenom, att förhöjning i tull- och bränvinsafgifterna redan i år får inträda, hemställer Utskottet, att till fyllande af Riksgälds-kontorets nu uppgifna behof under innevarande år och 1868, Riksdagen måtte, utom de redan bestämda, besluta ytterligare bevillningar till belopp af fyra millioner niohundrausen R:dr; och

att Riksdagen måtte till Bevillnings-Utskottet öfverlemna, att med förslag om dessa bevillningars utgörande skyndsamligen inomma.

Beträffande derefter sättet att anskaffa medel för bestridande af det för år 1868 beviljade anslaget till fortsättande af arbetena å Nordvestra stambanan, så synes skäl icke förefinnas att under nuvarande förhållanden genom ytterligare förhöjning af en eller flera skattetitlar härtill bereda tillgång. Men då upplåning på längre tid af ett jemförelsevis så ringa belopp icke torde böra ifrågakomma, har Utskottet ansett Fullmäktige i Riksgälds-kontoret nu endast böra bemyndigas, att i mån af behof tills vidare anskaffa härtill erforderliga medel i den ordning den af Utskottet föreslagna 62 § af det nya reglementet för Riksgälds-kontoret innehåller.

I öfverensstämmelse härmed får Utskottet hemställa,

att Riksdagen måtte åt Fullmäktige i Riksgälds-kontoret uppdraga, att mot Riksgälds-kontorets skuldförbindelser eller genom begagnandet af krediter anskaffa de medel, som utöfver den här ofvan föreslagna upplåning af sex millioner R:dr kan komma att erfordras för bestridande af de på Riksgälds-kontoret anvisade utgifter.

Under behandlingen af detta ärende har Utskottet tagit under öfvervägande en af Friherre *Cederström, Anders*, hos Första Kammaren väckt och till Utskottet remitterad motion, (N:o 31), att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse anhålla om Kongl. Maj:ts medverkan till negotierandet af de genom Riksdagen möjligen beslutade statslån, på det desamma må kunna erhållas på så fördelaktiga vilkor som omständigheterna medgifva, och att Kongl. Maj:t därför hädanefter, på sätt Kongl. Maj:t tjenligast finner, med dessa lån må taga den befattning, som preliminariter erfordras, för att på den utländska eller inhemska penningemarknaden på billigaste vilkor erhålla desamma, hvarefter Riksgälds-fullmäktige skulle ega att på Riksdagens vägnar med ärendet taga den befattning, som den vid låns afslutande i öfrigt åligger.

Utan att vilja förneka, att vid negotierande af utländskt lån Kongl. Maj:ts nådiga medverkan i den rigtning motionären föreslagit, kan vara gagnelig, hvilket jemväl vid föregående riksdagar erkänts, då Rikets Ständer i sammanhang med besluten om upptagande af utländska lån i underdånighet anhållit "att Kongl. Maj:t täcktes lemna Fullmäktige i Riksgälds-kontoret sin bemedling och medverkan vid samma låns upptagande", hemställer Utskottet, då någon utländsk upplåning nu icke torde ifrågakomma, samt Kongl. Maj:ts nådiga bemedling för afslutande af inländskt lån icke synes vara af behofvet påkallad,

att Riksdagen måtte förklara den väckta motionen icke böra till någon åtgärd föranleda.

Derest Riksdagen bifaller hvad härofvan blifvit föreslaget, hemställer Utskottet, att uti Riksgälds-kontorets reglemente må inflyta en § af följande lydelse:

§

Till godtgörande af en del af de medel, Riksgälds-kontoret dels redan förskjutit, dels ytterligare kan komma att förskjuta för utbetalandet af de till jernvägsbyggnaders utförande anvisade statsbidrag, ega Fullmäktige att upplåna en summa af sex millioner R:dr mot obligationer i Svenskt mynt, ställda till innehafvaren, att återbetalas å bestämda tider, hvilka uti obligationerna böra angifvas och löpande med fem procents ränta samt försedda med halfårs räntekuponger; skolande infriandet af dessa obligationer ske till hela beloppet under åren 1870, 1871 och 1872, med ungefär lika andelar under hvardera året; och ega Fullmäktige bestämma de valörer, som för obligationernas gångbarhet finnas mest lämpliga; dock icke under 100 R:dr, äfvensom bevilja den kapitalrabatt, som af omständigheterna påkallas.

Slutligen torde Utskottet få sig uppdraget, att om Riksdagens beslut, i anledning af Utskottets nu gjorda framställningar, lemna Fullmäktige i Riksgälds-kontoret nödig underrättelse i de delar, som böra af Fullmäktige iakttagas.

Stockholm den 10 Maj 1867.

På Utskottets vägnar:

Arv. Frison Posse.

Litt.

Förslag till Ordinarie Stats-

Till Statskontoret ingående:		Riksmünt.	
<i>Ordinarie inkomster</i> enligt inkomstbetänkandet		8,861,270	—
<i>Extra ordinarie inkomster:</i>			
Tullmedel	14,000,000: —		
Postmedel	2,000,000: —		
Stämpelpappersmedel	1,500,000: —		
Bränvinstillverkningsafgift	<u>10,500,000: —</u>	28,000,000	—
Summa		36,861,270	—

A.

reglering för år 1868.

Från Statskontoret utgående:					Riksmünt.
Ordinarie statsutgifter:					
Under Första	Hufvudtiteln,	Stats-Utskottets	Utlåtande	N:o 33	1,417,000 —
” Andra	”	”	”	N:o 34	2,353,100 —
” Tredje	”	”	”	N:o 35	479,200 —
” Fjerde	”	”	”	N:o 36	9,498,000 —
” Femte	”	”	”	N:o 37	3,952,900 —
” Sjette	”	”	”	N:o 38	3,926,900 —
” Sjunde	”	”	”	N:o 39, 40	5,998,100 —
” Åttonde	”	”	”	N:o 40	4,598,700 —
” Nionde	”	”	”	N:o 41	1,319,100 —
				S:gr	33,543,000 —
<i>Saldo:</i>					
Bidrag till extra statsregleringens bestridande					3,318,270 —
Summa					36,861,270 —

Litt.

Förslag till Extra Stats-

	Riksmünt.	
Till Riksgälds-kontoret ingående inkomster:		
<i>Beräknadt bidrag af Statsverkets inkomster år 1868</i>	3,318,270	—
<i>Brist att fylla genom bevillningar</i>	4,274,442	86
Summa	7,592,712	86

B.

eglering för år 1868.

		Riksmünt.
Från Riksgälds-kontoret utgående extra statsutgifter:		
Anslag:		
Under Första Hufvudtiteln, enligt Stats-Utsk. Utl. N:o 75	11, 500 —	
” Andra ” ” ” N:o 34	24,152: —	
” Fjerde dito ” (hvaraf skall utgå under år 1867 500,000 R:dr). N:o 36	2,442,185: 25.	
” Femte Hufvudtiteln, enligt Stats-Utsk. Utl. N:o 37	538,804: —	
” Sjette dito (hvaraf skall utgå under år 1867 33,830 R:dr) N:o 27, 38, 46	928,430: —	
” Sjunde Hufvudtiteln, enligt Stats-Utsk. Utl. N:o 39, 56	337,035: 02.	
” Attonde ” ” ” N:o 40	398,061: —	
” Nionde ” ” ” N:o 36, 37	377,500: —	5,057,667 27
Lån:		
Under Sjette Hufvudtiteln, enligt Stats-Utsk. Utl. N:o 46	155,000: —	
” Attonde ” ” ” N:o 40	120,000: —	275,000 —
	S:gr	5,332,667 27
Afgå: anslag, som skola utgå under år 1867:		
Under Fjerde Hufvudtiteln	500,000: —	
” Sjette ”	33,830: —	533,830
	Återstå för år 1868 beviljade anslag och lån	4,798,837 27
Tillkommer:		
Till fyllande af Riksgälds-kontorets behof		2,793,875 59
	Summa	7,592,712 86

Litt.

Förslagsberäkning öfver Riksgälds-kontorets inkomster och

Inkomst:	Under Mars— December 1867.	Under år 1868.	Summa.
Behållning i Riksbanken den 1 Mars 1867	893,284	—	893,284
Kapitalafbetalningar och räntor å Riksgälds-kon- torets lånefordringar	743,000	1,060,028	1,803,028
Allmän bevilning för åren 1866 och 1867	2,114,000	2,600,000	4,714,000
Kort- och tidnings-stämpelafgifter, observations- och skatterättsmedel samt ekeskogsmedel	140,000	160,000	300,000
Återstoden af öfverskottet å 1865 års statsinkom- ster	1,500,000	—	1,500,000
Anvisadt bidrag för år 1867 af Statsverkets in- komster	2,209,740	—	2,209,740
Bidrag af Manufaktur-diskontens vinstmedel	21,000	21,000	42,000
Utfaf behållna trafik-inkomsten å Statens jern- vägar	1,200,000	2,000,000	3,200,000
Utfaf Riksbankens behållna vinst för år 1864	1,700,000	—	1,700,000
Återstoden af salpeterfonden	550,000	—	550,000
Dito af 1866 års jernvägslån	4,098,492	—	4,098,492
Diverse tillfälliga inkomster	18,042	20	18,042
Andel i Riksbankens vinst för 1865	1,800,000	—	1,800,000
Beräknadt bidrag af Statsverkets inkomster för år 1868	—	600,000	600,000
Att fyllas genom upplåning	6,000,000	—	6,000,000
Saldo, att ingå i Extra statsregleringen	649,023	73	2,793,875
		59	32,871,485
			32
Summa	23,636,581	93	9,234,903
			59
			32,871,485
			52

C.

utgifter från början af Mars månad år 1867 till 1868 års slut.

Utgift:	Under Mars— December 1867.		Under år 1868.		Summa.	
Årliga anslaget till Hans Maj:st Konungen	300,000	—	300,000	—	600,000	—
Ränta och amortissemang för de fonderade stats- lånen	3,473,775	70	4,680,821	67	8,154,597	37
Slutbetalning af 1865 års temporära lån	5,643,000	—	—	—	5,643,000	—
Ränta och kapital-afbetalning å 1863 års tillfäl- liga lån	1,078,990	—	525,000	—	1,603,990	—
Dito dito å Statsverkets skuld till Riksbanken	227,040	—	221,760	—	448,800	—
Liquid för tvänne tillfälliga lån	1,291,750	—	—	—	1,291,750	—
Dito för lyftade medel å den hos Nordtyska ban- ken upptagna kredit m. m.	1,787,613	69	—	—	1,787,613	69
Räntor å 1854 års lån samt det s. k. gamla 5-procentslånet	5,426	25	5,426	25	10,852	50
Dito å Konung Carl XIII:s hemgiftskapital, Göta och Södertelje kanalers reparationsfond, Ekeskogs- medlen, Lappmarks ecklesiastikfond, Borger- skapets enklus' fordran samt skulden till Hebbe- ska fideikommissinnehafvaren	34,949	64	36,616	21	71,565	85
Återstoden af de vid 1844—1845, 1847—1848 och 1850—1851 års riksdagar beviljade extra stats- utgifter	—	—	9,750	—	9,750	—
Dito af de vid 1853—1854 års riksdag dito (82,500 R:dr, hvaraf 7,500 R:dr utgå först 1870)	75,000	—	—	—	75,000	—
Dito af de vid 1856—1858 års dito dito	16,507	92	141,500	—	158,007	92
Dito af de vid 1859—1860 års dito dito	124,958	93	19,000	—	143,958	93
Dito af de vid 1862—1863 års dito dito	1,980,505	41	542,687	29	2,523,192	70
Dito af de vid 1865—1866 års dito dito	2,891,452	39	1,665,564	2	4,557,016	41
Återstående anslag till Statens jernvägsbyggnader: beviljade vid 1862—1863 års riksdag 500,462:—	—	—	—	—	—	—
” ” 1865—1866 års riksdag 2,200,000:—	2,700,462	—	—	—	2,700,462	—
Anslaget till komplettering af trafikmaterielen å Statens jernvägar	600,000	—	—	—	600,000	—
Återstod af lånet till jernvägsanläggning mellan Uldevalla och Herrljunga	148,570	—	—	—	148,570	—
Dito af de vid 1865—1866 års riksdag beviljade lån	170,000	—	—	—	170,000	—
Riksdags- och revisions-kostnader, aflöning m. m. för Justitie-ombudsmannen, löner och andra förvaltningskostnader vid Riksgälds-kontoret, pensioner, observationsarfvodet, kortstämpelom- kostnader m. m.	552,750	—	686,778	15	1,239,528	15
Den del af de vid innevarande riksdag på Riks- gälds-kontoret anvisade utgifter, som skola utgå under 1867	533,830	—	—	—	533,830	—
Ränta å ny upplåning	—	—	400,000	—	400,000	—
Summa	23,636,581	93	9,234,903	59	32,871,485	52